Stockholms läns landsting

33

Antagande av utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg

LS 2017-1584

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-05-16

LS 2017-1584

Landstingsstyrelsen

Antagande av utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg

Föredragande landstingsråd: Gustav Hemming

Ärendebeskrivning

Förslag till antagande av utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anta utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg som en delregional fördjupning i linje med Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050

att upphäva tidigare utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg, LS 0707-0754.

Landstingsrådsberedningens motivering

När Stockholmsregionen växer ska hållbarhet och inkludering vara i fokus. Trots historiskt hög tillväxt har Stockholmsregionen flera utmaningar inte minst vad gäller bostadsbrist, trängsel och historiska investeringsskulder från statens sida. Landstingets arbete med regionplanering och regional samverkan syftar till att tillsammans med andra regionala aktörer kunna möta delar av de utmaningarna. Arbetet med att stödja och utveckla de regionala stadskärnornas tillväxtfaktorer är en viktig del i detta.

Det föreslagna utvecklingsprogrammet för den regionala stadskärnan Flemingsberg tjänar till att ersätta tidigare program från 2007 och kommer att fungera som en delregional fördjupning inom ramen för Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050.

De regionala kärnorna är viktiga för att öka hela Stockholmsregionens attraktivitet, särskilt vad gäller förutsättningar för etableringar av företag och verksamheter. Flemingsberg är särskilt viktigt som ett led i att skapa en mer jämn fördelning av arbetsplatser i regionen, öka transporteffektiviteten och skapa fler attraktiva urbana miljöer i Stockholm.

Ambitionen är att Flemingsberg ska ges tydliga planeringsförutsättningar för att kunna utvecklas till en innovativ och konkurrenskraftig miljö och därmed bidra till att uppfylla visionen om Europas mest attraktiva storstadsregion. Spårväg syd, som kommer att passera Flemingsberg, är ett av projekten i Sverigeförhandlingen där landsting, kommun och stat gemensamt finansierar en kraftig utbyggnad av Stockholms kollektivtrafik. Med Spårväg syd dras en tvärförbindelse från Älvsjö via Kungens kurva som kommer att ge ökad tillgänglighet och attraktivitet till Flemingsberg.

Utöver det så ser landstinget ett utvecklat samarbete och utvecklade strategier kring de regionala kärnorna som viktigt för landstingets arbete med de egna verksamheterna, arbetet med utvecklingen av kollektivtrafiken samt kombinerad mobilitet. Detta inte minst för att kunna lösa delar av utmaningarna med trängsel, ökande transportbehov och utsläpp av partiklar och klimatgaser. Landstinget ser en stor potential att i samverkan med lokala aktörer, näringslivet och akademin ytterligare satsa på vård och forskning och affärsutveckling och innovation kopplat till life science.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokollsutdrag den 15 maj 2018
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg
Tillväxt- och regionplanenämndens protokollsutdrag den 7 december 2017
Tillväxt- och regionplaneförvaltningens tjänsteutlåtande den 23 oktober 2017

Irene Svenonius

Gustav Hemming

Gustaf Drougge

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Anna Lundgren

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-04-23

LS 2017-1584

Landstingsstyrelsen

Antagande av utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg

Ärendebeskrivning

Förslag till antagande av utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg
Tillväxt- och regionplanenämndens protokollsutdrag den 7 december 2017
Tillväxt- och regionplaneförvaltningens tjänsteutlåtande den 23 oktober 2017

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anta utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg som en delregional fördjupning i linje med Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050

att upphäva tidigare utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg, LS 0707-0754.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Landstingsfullmäktige föreslås godkänna utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg. Programmet syftar till att utveckla Flemingsberg som en regional stadskärna i linje med den regionala utvecklingsplanen RUFS 2010 och förslag till RUFS 2050.

Bakgrund
I den regionala utvecklingsplanen RUFS 2001 klassades Flemingsberg som en regional stadskärna och det viktigaste utvecklingsområdet på Södertörn. Under 2005–2006 träffade Stockholms läns landsting, Huddinge kommun och Botkyrka kommun en principöverenskommelse om en samverkans-organisation för att ta fram ett utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg. Utvecklingsprogrammet godkändes 2007 av landstingsfullmäktige (LS 0707-0754), och samverkansorganisationen uppdrogs att aktivt verka för programmets genomförande. Föreliggande utvecklingsprogram ersätter utvecklingsprogrammet från 2007.

För att ytterligare stärka samarbetet kring Flemingsberg bildades 2011 stiftelsen Flemingsberg Science med Stockholms läns landsting, Huddinge kommun och Botkyrka kommun, Karolinska Institutet, Kungliga tekniska högskolan och Södertörns högskola som stiftare. Stiftelsen har som ändamål att främja samverkan och samarbete mellan akademi, näringsliv och samhälle, att medverka till att industriella forsknings- och utvecklingsverksamheter etableras, att marknadsföra Flemingsberg som etableringsalternativ för kunskapsintensiv verksamhet, samt att initiera och medverka i samarbeten med externa parter.

Föreliggande förslag till utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg kompletterar det arbete som bedrivs av stiftelsen och har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från Stockholms läns landsting (tillväxt- och regionplaneförvaltningen, trafikförvaltningen och kulturförvaltningen), Huddinge och Botkyrka kommuner samt Flemingsberg Science.

Programmet syftar till att ge tydliga planeringsförutsättningar för Flemingsberg att fortsätta utvecklas till en konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvaliteter och därmed bidra till att länet når visionen i RUFS om att bli Europas mest attraktiva storstadsregion.

Ärendet behandlades i tillväxt- och regionplanenämnden den 7 december 2017.

Överväganden
De regionala stadskärnorna har en viktig roll då de utgör regionala, delregionala, nationella och internationella målpunkter genom sitt läge och sin regionala tillgänglighet som knutpunkter i transportsystemet. Flemingsberg är en av åtta regionala stadskärnor. De regionala stadskärnorna lyftes fram i den regionala utvecklingsplanen RUFS 2010, i

förslaget till RUFS 2050 och utpekas också i SLL Mål och budget 2018 som viktiga tillväxtområden. De regionala stadskärnorna ger goda möjligheter till resurseffektiva infrastrukturlösningar, kortare pendlingstider, närhet för invånarna till service och urbana kvaliteteter, samt innovativa och hållbara stadsbyggnadslösningar. De regionala stadskärnorna ska utvecklas till täta sammanhängande stadsmiljöer med en mångfald av verksamheter, bostäder, service, handel och kultur.

Utvecklingsprogrammets vision är att Flemingsberg år 2050 är ett av Sveriges mest betydelsefulla centrum för utbildning, forskning och kreativitet. Det är en inspirerande mötesplats där innovationer skapas och samverkan driver en hållbar samhällsutveckling. Flemingsberg är en självklar etableringsort för kunskapsintensivt näringsliv och har en eftertraktad livsmiljö. Fem utvecklingsmål med sikte på 2050 utpekas:

1. Levande stadskärna: En urban och variationsrik stadskärna med unik identitet.
2. Självklart etableringsval: En attraktiv etableringsort för ett kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar.
3. Öppen universitetsstad: Ett levande och mångvetenskapligt campus med en variationsrik högre utbildning och världsledande forskning.
4. Eftertraktad livsmiljö: En eftertraktad livsmiljö med närhet till både stadsliv, kultur och natur.
5. Hållbart samhälle: En långsiktigt hållbar samhällsutveckling med människan i centrum.

Tre strategier ska vara vägledande för att nå målen: Urban och grönskande, Tillgänglig och inkluderande, samt Innovativ och dynamisk. Varje utvecklingsmål har två mätbara delmål till 2030.

Utvecklingsprogrammet för den regionala stadskärnan Flemingsberg ligger väl i linje med ambitionen att utveckla de regionala stadskärnorna i förslaget till RUFS 2050 som är landstingets övergripande strategi för regionens utveckling. Då föreliggande program ersätter tidigare program och i syfte att sprida kunskap om programmet i landstinget föreslås utvecklingsprogrammet antas av landstingsfullmäktige som en delregional fördjupning i linje med Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050.

En handlingsplan ska säkerställa genomförande och uppföljning, och tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för detta inom ramen för regionplaneuppdraget.

Ekonomiska konsekvenser
Utvecklingsprogrammet innebär inga åtaganden för Stockholms läns landsting men utvecklingen av regionkärnan kommer att involvera flera av landstingets verksamheter. Åtgärder ska då bedömas, prioriteras, beslutas och planeras inom ramen för landstingets budgetprocess och andra delar av den ordinarie ledningsprocessen.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstaben

Beslutsexpediering:
Akt
Landstingsdirektörens stab
Tillväxt- och regionplanenämnden

Godkänd av Malin Frenning, 2018-04-23

FLEMINGSBERG 2050

Där kunskap och kreativitet
möts i södra Stockholm

Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg

Mars 2018

Stockholms läns landsting, Huddinge kommun och Botkyrka kommun

FÖRORD

Den regionala stadskärnan Flemingsberg är ett av Stockholmsregionens största och viktigaste utvecklingsområden med mycket stark tillväxt och stor potential. Redan nu är Flemingsberg ett centrum i södra Stockholm för sjukvård, högre utbildning, världsledande forskning, rättsväsende och resande. Viktiga samhällsfunktioner för invånare i ett mycket stort omland. Genom att vidareutveckla en motor för kunskapsintensivt näringsliv och ett centrum för högre utbildning i södra Stockholm finns förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling i hela Stockholmsregionen. Vi ska utveckla ett nytt stadscentrum med handel, kultur och restauranger, tusentals nya arbetstillfällen, bostäder och studieplatser inom en högre utbildning, minska regionens ökande transportbehov och samtidigt skapa en region i balans.

Utvecklingsarbetet leds av Stockholms läns landsting, Botkyrka kommun och Huddinge kommun tillsammans. Parterna har tillsammans tagit fram detta utvecklingsprogram. Det utgår från och ersätter "Utvecklingsprogram för den regionala kärnan Flemingsberg", antaget i respektive aktörs fullmäktige juni 2007. Programmet är framtaget i dialog med en stor mängd aktörer i området och med nya intressenter.

Syftet med dokumentet är att ge tydliga planeringsförutsättningar för en fortsatt utveckling. En utveckling som kommer genomföras av ett stort antal aktörer. Utvecklingsprogrammet ska ge en visionsbild av den regionala stadskärnan Flemingsberg år 2050 och hur vägen dit ser ut. Målen och strategierna skapar ramar för prioriteringar i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Tillsammans ska vi i samverkan fortsätta utveckla Flemingsberg till en konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvalitéer i södra Stockholm. En plats att längta till. En plats med närhet mellan akademi, offentligt, näringsliv och invånare eller lokala föreningar. Där mötesplatser i en inspirerande miljö leder till nya tankar, idéer och perspektiv.

Välkomna att tillsammans med oss förverkliga utvecklingen inom Flemingsberg till en plats där kunskap och kreativitet möts i södra Stockholm.

Gustav Hemming (C)	*Daniel Dronjak Nordqvist (M)*	*Ebba Östlin (S)*
Miljö-, skärgårds- och regionplanelandstingsråd	*Kommunstyrelsens ordförande*	*Kommunstyrelsen ordförande*
Stockholms läns landsting	*Huddinge kommun*	*Botkyrka kommun*

INNEHÅLL

1. EN FLERKÄRNING REGION 4

Den regionala stadskärnan Flemingsberg 4

2. FLEMINGSBERG 2050 5

Vision 5

Utvecklingsmål 6

3. STRATEGIER FÖR ATT NÅ FLEMINGSBERG 2050 8

En urban och grönskande stad 8

En tillgänglig och inkluderande stad 9

En innovativ och dynamisk stad 10

4. UPPFÖLJNING OCH GENOMFÖRANDE 11

Ledning och styrning 11

Handlingsplan 11

5. NULÄGE FLEMINGSBERG 12

Från utkant till centrum i södra Stockholm 12

Den regionala stadskärnans innehåll 13

Trender som stärker 14

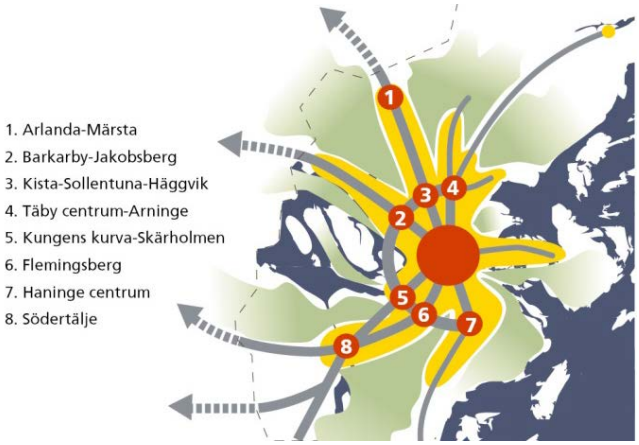
Utmaningar att hantera 15

1. EN FLERKÄRNING REGION

Flemingsberg är sedan länge utpekad som regional stadskärna i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Det är ett betydelsefullt centrum i södra Stockholm för sjukvård, högre utbildning, forskning, rättsväsende och resande. Viktiga samhällsfunktioner för ett mycket stort omland.

En flerkärning Stockholmsregion

En snabb och hållbar tillväxt inom Stockholmsregionen förutsätter att bostäder och lokaler kan byggas även utanför den centrala regionkärnan utan att bebyggelsen blir gles. En bärande huvudprincip i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010, är därför en flerkärnig struktur. Detta gäller även i den nya regionala utvecklingsplanen som är under framtagande, RUFS 2050.

Flemingsberg är en av åtta regionala stadskärnor i gällande RUFS 2010 och kommande RUFS 2050.

De regionala stadskärnornas syfte och innehåll

Utgångspunkten i den regionala utvecklingsplanen är att de regionala stadskärnorna utgör internationella, nationell, regionala och delregionala målpunkter genom sitt läge och sin särskilt höga, regionala tillgänglighet som knutpunkter i transportsystemet. De har var för sig olika förutsättningar för att attrahera olika branscher, samt komplettera varandra och den centrala regionkärnan. Flerkärnigheten ger goda möjligheter till resurseffektiva infrastrukturlösningar, kortare pendlingstider och närhet till service och urbana kvaliteter. Flera av de regionala stadskärnorna ingår i ett övergripande stadsnätverk i östra Mellansverige. Innovativa och hållbara stadsbyggnads-lösningar inom energi, klimat och social hållbarhet ska stärka regionens internationella konkurrenskraft på kort och lång sikt.

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till täta och sammanhängande stadsmiljöer. Det goda läget ska nyttjas för verksamheter med hög specialiseringsgrad eller stort regionalt upptagningsområde. Stadsmiljön ska vara mångsidig med verksamheter, bostäder, service, handel och kultur.

Den regionala stadskärnan Flemingsberg

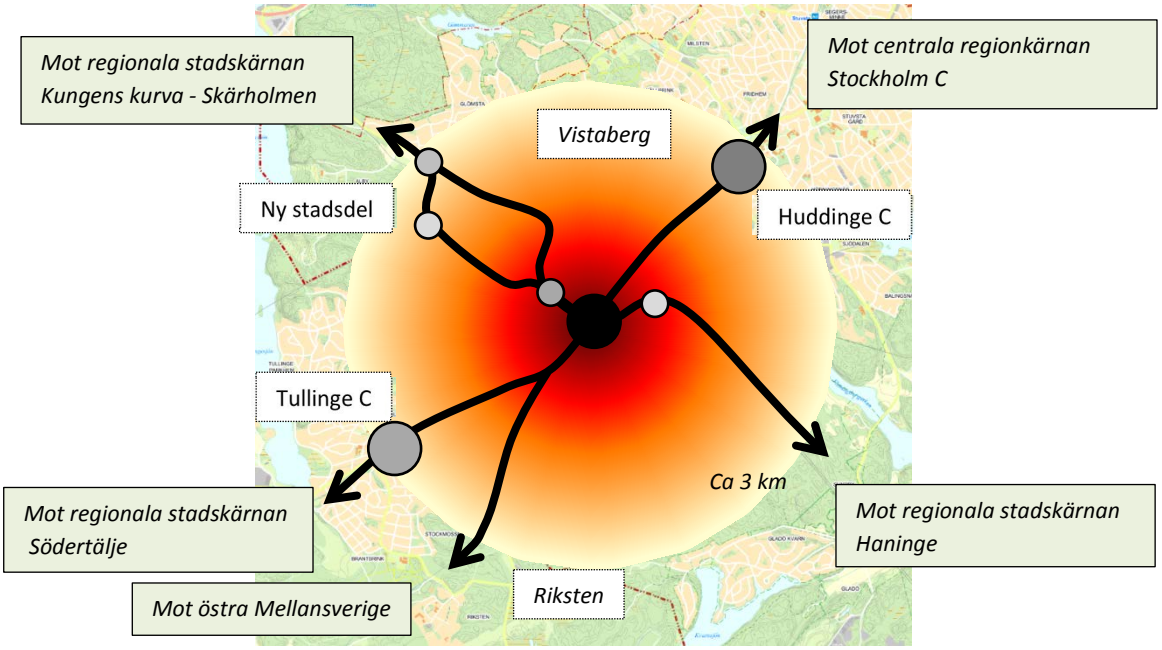
Den regionala stadskärnan Flemingsberg ska fortsätta utvecklas till en konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvalitéer och därmed bidra till att Stockholm blir Europas mest attraktiva storstadsregion.

Stadskärnan har potential att bli ett av Stockholmsregionens största och viktigaste stadsutvecklingsområden. I Flemingsberg med nära omland finns utrymme att utveckla cirka 25 000 nya bostäder och 50 000 nya arbetstillfällen. I kärnans kärna finns möjlighet att utveckla ett nytt stadscentrum med service för mer är än 100 000 invånare.

Utvecklingsprogrammet för den regionala stadskärnan Flemingsberg fördjupar de regionala riktlinjerna anpassat till Flemingsberg med nära omland. Geografiskt är detta ett område som sträcker sig över kommungränsen mellan Huddinge och Botkyrka.

Den regionala stadskärnan Flemingsberg är strategiskt belägen längs med södra stambanan ca 15 km söder om Stockholms mest centrala delar. Stadskärnan ingår i en regional flerkärning struktur med sammanlänkade stadskärnor samt större orter i övriga Mälardalen och östra Mellansverige.

Flemingsberg har en tydlig central punkt invid Flemingsbergs station (markerat med svart nedan). Inom 3 km från Flemingsbergs station finns ett omland med flera större punkter med god kollektivtrafiktillgänglighet.

Geografiskt är detta ett område som sträcker sig över kommungränsen mellan Huddinge och Botkyrka.

2. FLEMINGSBERG 2050

Vår ambition är att den regionala stadskärnan Flemingsberg ska fortsätta utvecklas till en konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvalitéer och därmed bidra till att Stockholm blir Europas mest attraktiva storstadsregion. För att möjliggöra detta har en gemensam vision och övergripande mål för utvecklingen tagits fram.

Vision

Där kunskap och kreativitet möts i södra Stockholm

År 2050 är Flemingsberg ett av Sveriges mest betydelsefulla centrum för utbildning, forskning och kreativitet. Det är en inspirerande mötesplats där innovationer skapas och samverkan driver en hållbar samhällsutveckling. Flemingsberg är en självklar etableringsort för kunskapsintensivt näringsliv och har en eftertraktad livsmiljö.

Flemingsberg är en plats där kunskap och kreativitet möts i södra Stockholm.

Utvecklingsmål

För att nå visionen finns i Flemingsberg fem övergripande utvecklingsmål med sikte mot 2050. För att säkerställa att dessa nås finns för varje övergripande utvecklingsmål två mätbara delmål till 2030.

Mål 1: LEVANDE STADSKÄRNA

En urban och variationsrik stadskärna med unik identitet

Flemingsberg är känt för att vara en öppen, lärande och dynamisk plats där kreativitet och nya idéer stimuleras i en urban och internationell miljö. Här finns en samverkan mellan akademi, civilsamhälle, näringsliv och det offentliga som skapat unika kluster. I stadens kärna finns ett samlande centrum med högst koncentration av urbana kvaliteter. En naturlig mötesplats som erbjuder boende, verksamma, studerande och besökare ett brett och varierat utbud av kultur, restauranger, nöje och handel. Det är ett populärt besöksmål i Stockholmsregionen.

Mätbart delmål 2030:

- Ett utbud av stadskvalitéter för minst 100 000 invånare.
- Tre nya kluster med samverkan mellan akademi, näringsliv, offentligt och civilsamhälle.

Mål som mäter dels Flemingsbergs utveckling som centrum för ett större omland och dels den unika samverkan som utgör basen till en unik identitet.

Mål 2: SJÄLVLART ETABLERINGSVAL

En attraktiv etableringsort för ett kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar

Flemingsberg är ett självklart etableringsalternativ för ett kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar i Stockholmsregionen. Här finns både viktiga samhällsfunktioner, service och olika typer av tjänsteintensiva verksamheter. Att vara lokaliserad i Flemingsberg ökar företagens attraktionskraft för kompetent personal. Platsen är lätt att nå med kollektiva färdmedel och de centrala delarna utgör en urban miljö med ett innehåll och en identitet som attraherar på arbetsmarknaden. Här arrangeras vetenskapliga kongresser och andra evenemang med utgångspunkt i platsens kontaktintensiva och kreativa verksamheter.

Mätbart delmål 2030:

- Minst 20 000 fler arbetstillfällen.
- Minst 5 000 fler arbetstillfällen inom branscher med koden JKLMN[1]

Mål som mäter Flemingsbergs utveckling som etableringsort för ett näringsliv med branschbredd.

Mål 3: ÖPPEN UNIVERSITETSSTAD

Ett levande och mångvetenskapligt campus med en variationsrik högre utbildning och världsledande forskning

Flemingsberg är känt för sitt universitetsområde, ett campus med ett mångvetenskapligt utbud av högre utbildning och forskningscentrum. Här finns ett sammanhållet universitetsområde med en eftertraktad miljö för studenter, forskare och lärare. Inom Campus Flemingsberg finns en unik samverkan mellan olika akademier. Det är ett campus som tillvaratar olikheter för att utveckla

[1] Information- och kommunikationsverksamhet, finans- och försäkringsverksamhet, fastighetsverksamhet, verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, uthyrning, fastighetsservice och resetjänster.

verksamheter och stärka kvalitén. Ett universitetsområde som löser framtidens samhällsutmaningar genom nya tvärvetenskapliga innovationer och världsledande forskning.

Mätbart delmål 2030:

- 15 000 fler studenter inom befintliga och nya akademier
- Dubblera antal forskningscentrum som har samverkan mellan olika akademier

Mål som mäter Flemingsbergs utveckling som universitetsstad med en unik tvärvetenskaplig samverkan.

Mål 4: EFTERTRAKTAD LIVSMILJÖ

En eftertraktad livsmiljö med närhet till både stadsliv, kultur och natur

Flemingsberg är en eftertraktad livsmiljö med möjlighet till både pulserande stadsliv under dygnets alla timmar och närhet till större friluftsområden och orörd natur. Här finns goda kommunikationer till både östra Mellansveriges större arbetsplatsmarknader och centrala regionkärnan. Här finns en mångfald av människor och kulturer samt ett boende för alla invånare oavsett socioekonomisk status. Att bo i Flemingsberg är ett aktivt val.

Mätbart delmål 2030:

- Minst 10 000 nya bostäder
- 85 % kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till Flemingsberg

Mål som mäter Flemingsbergs utveckling som eftertraktad bostadsort.

Mål 5: HÅLLBART SAMHÄLLE

En långsiktigt hållbar samhällsutveckling med människan i centrum

Flemingsberg har genom nya innovationer utvecklats till en stadskärna som är hållbar över tid. Det är en kretsloppsanpassad och grönskande stadsmiljö som inte slösar på naturens resurser, anpassad för att klara framtida behov och klimatförändringar. Här råder en kultur som är öppen och inkluderande. Stadskärnan upplevs som en trygg och säker plats. Här finns möjlighet till likvärdiga livsförutsättningar för stadens invånare och goda möjligheter till ett hållbart resande.

Mätbart delmål 2030:

- Andel resor med gång-, cykel- och kollektivtrafik ska uppgå till minst 70 %
- Andel invånarna som känner tillit till andra människor ska uppgå till minst 90%

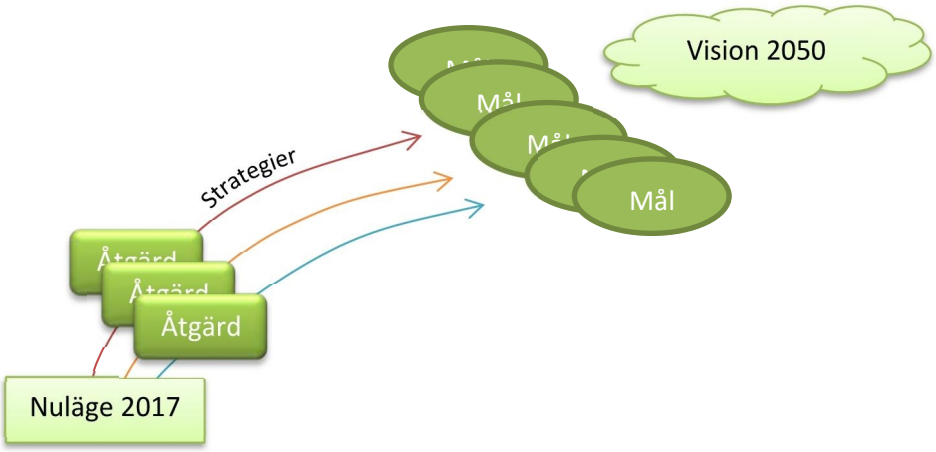
Mål som mäter Flemingsbergs utveckling till en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar stad.

3. STRATEGIER FÖR ATT NÅ FLEMINGSBERG 2050

För att anta platsens utmaningar och nå vision och de fem övergripande utvecklingsmålen 2050 finns tre strategier. I det fortsatta utvecklingsarbetet är det parternas huvuduppgift att prioritera åtgärder som leder till att Flemingsberg blir en plats som boende, verksamma, studerande och besökare uppfattar som:

- Urban och grönskande
- Tillgänglig och inkluderande
- Innovativ och dynamisk

Genom att prioritera åtgärder i linje med de tre strategierna når vi de mätbara målen till 2030 och de fem övergripande utvecklingsmålen och Flemingsbergs vision på längre sikt.

De strategiskt viktigaste åtgärderna kommer att sammanställas i en separat handlingsplan som följs upp av Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting. Som en del av denna uppföljning kommer även de mätbara målen att följas upp för att säkerställa att valda åtgärder leder mot uppsatta mål.

En urban och grönskande stad

Flemingsbergs ledning kommer prioritera åtgärder som leder till att Flemingsberg uppfattas som en urban och grönskande stad. Åtgärder som stärker stadsdelen Flemingsbergs attraktivitet.

En tät, varierad och grönskande stadsmiljö

Åtgärder som leder till en miljö som är tät, levande, upplevelserik och grönskande. En plats man kan strosa på och gå omkring utan mål. En plats att längta till med lekfulla detaljer i ögonhöjd, utmanande eller nyskapande arkitektur och landmärken. En plats där utsidan speglar den dynamiska insidan och det offentliga rummet bidrar till att synliggöra stadskärnans identitet. En stad som knyter an till platsens historia, dess invånare och omgivande grönområden.

En stad med ett samlande centrum

Åtgärder som leder till ett tydligt och samlande stadscentrum med funktioner som alla har anledning att ta sig till. En naturlig tyngdpunkt som är lätt att nå och där det finns högst koncentration av människor, upplevelser och med regional attraktionskraft. En urban plats med puls som lever dygnet runt och en internationell atmosfär. En naturlig mötesplats för boende, studerande, verksamma och besökare både lokalt, i stadens omland och Stockholmsregionen.

En stad med ett brett utbud och valmöjligheter
Åtgärder som leder till att ett brett utbud av kommunal service, handel, restauranger och kultur som attraherar människor med olika behov i stadens alla delar. En stadskärna med många valmöjligheter som ger livskvalitet för boende, verksamma, studerande eller besökare.

En stad med närhet till kultur och natur
Åtgärder som leder till en variation av både natur och kultur för trivsel och livskvalitet. En urban och grönskande stadskärna som erbjuder kulturella utbyten genom ett mångkulturellt och utåtriktat utbud av kultur men där det är nära till plats för lek och pauser i parker, gröna stråk eller i närbelägna större grönområden. En stad där det finns ytor för både organiserad och spontan idrott och motion för ökad hälsa.

En tillgänglig och inkluderande stad
Flemingsbergs ledning kommer prioritera åtgärder som leder till att Flemingsberg uppfattas som en tillgänglig och inkluderande stad. Åtgärder som möjliggör en socialt hållbar utveckling och/eller förbättrar Flemingsbergs lägesförutsättningar.

En stad som är nära och sammanhängande
Åtgärder som leder till både funktionsblandning, en sammanhållen stadsväv och en tydlig stråkstruktur. En stad där målpunkterna är strategiskt placerade för att uppmuntra barriärbrytande rörelser, där det gamla och nya är sammanbyggt. Där det som invånare är enkelt att ha en bra vardag, för verksamma är nära mellan arbetsgivare och samarbetspartners samt för besökaren inom gångavstånd finns hotell, kultur, kvällsnöje, restauranger och upplevelser.

En stad med ett lättorienterat nav
Åtgärder som leder till ett lättorienterat nav för kollektivtrafik i centrum. Ett centrum för resande. En attraktiv och lättillgänglig port till staden samt en effektiv bytespunkt och en knutpunkt i södra Stockholm. En plats som uppmuntrar olika typer av kombinationsresor mellan olika trafikslag.

Tillgänglig och hållbar stad
Åtgärder som leder till en plats som är tillgänglig för alla transportmedel men där det hållbara resandet är prioriterat. Ett centrum för hållbart resande där det är lätt att göra rätt. En plats som är lätt att nå med regionala cykelstråk. En uppkopplad stad som är lätt att nå med kollektiva färdmedel och med goda kommunikationer till Stockholm city, övriga regionala stadskärnor, större städer i östra Mellansverige och ut i världen.

Öppen och inkluderande stad
Åtgärder som leder till en öppen, trygg, välkomnande och inkluderande stadskärna för alla. En stad för alla oavsett socioekonomisk status, kulturell bakgrund eller funktionsvariation. En stad där information om pågående utveckling är lättillgänglig och möjligheterna till delaktighet god. Där verksamheter är öppna och institutionerna bidrar till att göra kunskaper tillgängliga för alla.

En innovativ och dynamisk stad

Flemingsbergs ledning kommer prioritera åtgärder som leder till att Flemingsberg uppfattas som en innovativ och dynamisk stad. Åtgärder som leder till en hållbar utveckling samt stimulerar innovationer och entreprenörskap. Som säkerställer att utvecklingen drar fördel av den högre utbildningen och forskningens unika förutsättningar i Flemingsberg.

En lärande stad med en utveckling i framkant

Åtgärder som leder till att det blir en plats som är lärande och idéutvecklande med en utveckling som ligger i framkant och där sociala innovationer stimuleras. En plats som uppfattas som öppen, kreativ och hållbar där forskningen implementeras och kommer till nytta i människors vardag. En plats i framkant avseende hållbarhet, cirkulär ekonomi och effektivt resursutnyttjande. En plats som är anpassad för framtidens klimatutmaningar med bland annat en ökad risk för översvämningar. En plats för pilotprojekt och där nya idéer eller innovativa lösningar leder till en hållbar stadsutveckling.

En arena för unik samverkan och dialog

Åtgärder som leder till en arena för regional kunskapsutveckling med en nationell och internationell relevans. Arenor som underlättar för samverkan mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället. En samverkan som leder till nya kluster och världsledande forskning. Ett nätverk mellan akademi, forskare, entreprenörer, företag och investerare som ger förutsättningar för nya företag att starta, växa och stanna kvar.

En idéutvecklande stad med inspirerande mötesplatser

Åtgärder som leder till att Flemingsberg utvecklas till en stadskärna med ett varierat utbud av mötesplatser i en inspirerande och internationell miljö som ger nya tankar, idéer och perspektiv. En stad där det finns både strukturerande arenor och informella mötesplatser för att stimulera innovation och kreativitet. Mötesplatser både i offentlig och privat miljö. Mötesplatser för de mest spännande diskussionerna, seminarier och idéutbytena.

Flexibel och kreativ stad

Åtgärder som leder till en stad som är tillåtande och flexibel. Som stimulerar kreativitet och innovation genom att ge utrymme för det oplanerade och spontana. En stad där det finns sparade öppna miljöer och lokaler i äldre byggnader. En stad där tillfälliga arrangemang och events välkomnas för att locka nya besökare till platsen.

4. UPPFÖLJNING OCH GENOMFÖRANDE

För att nå mål och vision för Flemingsberg 2050 behöver detta utvecklingsprogram följas upp och ett genomförande säkerställas. Detta kommer att ske genom ett gemensamt ledarskap och en separat handlingsplan för den regionala stadskärnan Flemingsberg.

Ledning och styrning

För att på en övergripande nivå samordna och leda utvecklingen i den regionala stadskärnan Flemingsberg finns en politisk grupp med representanter från Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting.

Gruppen har tagit till sin uppgift är att kontinuerligt följa upp och säkerställa ett genomförande av utvecklingsprogram Flemingsberg 2050 för en hållbar stadsutveckling i samverkan mellan många parter.

För att säkerställa utvecklingsprogrammets genomförande upprättas av Flemingsbergs ledning en separat tvåårig handlingsplan. Denna ska beslutas gemensam i den politiska styrgruppen. Enskilda åtgärder styrs av den part som i handlingsplanen är utpekad som ansvarig.

Handlingsplan

I handlingsplanen finns prioriterade åtgärder kopplade till de tre strategierna preciserade. Det kan vara åtgärder att prioritera under de närmsta åren men också på längre sikt. Här kommer också finnas övergripande prioriterade åtgärder som att upprätta en utvecklingsplan för att tydliggöra den kommande fysiska utveckling, att ta fram en gemensam kommunikationsplan samt att hitta ett forum för en årlig bred dialog med områdets alla aktörer. Eventuellt kan detta forum behöva kompletteras med mindre forum då en del av åtgärderna i handlingsplanen kommer vara beroende av samverkan med övriga aktörer i området.

Utvecklingsplanen ska tas fram av de båda kommunerna gemensamt och ersätta tidigare process för att ta fram en fördjupad översiktsplan för Flemingsberg (FÖP Flemingsberg). Utgångspunkter för framtagandet av en utvecklingsplan för Flemingsberg ska vara detta utvecklingsprogram, tidigare framtaget material inom ramen för FÖP Flemingsberg samt de rumsliga principer som regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2050 presenterar. Vid framtagandet av denna är det viktigt att inkludera samtliga intressenter samt utvecklade metoder för att inkludera civilsamhället i utvecklingen.

I samband med att handlingsplanen årligen aktualiseras följs även de mätbara målen i utvecklingsprogrammet upp. Detta för att säkerställa att valda åtgärder leder till en utveckling i enlighet med uppsatta mål.

5. NULÄGE FLEMINGSBERG

Det främsta kännetecknet för den regionala stadskärnan i Flemingsberg är vid utvecklings-programmets antagande koncentrationen av kunskap och av människor. Här finns en rik och diversifierad forsknings- och utbildningsmiljö. En motor och förebild för näringslivs- och kunskapsutveckling inte enbart i Stockholmsområdet, utan även nationellt. Som bostadsort är Flemingsberg en plats med internationell prägel. Här finns cirka 150 av världens cirka 200 nationaliteter representerade.

Från utkant till centrum i södra Stockholm

En utveckling av Flemingsberg har varit strategiskt viktigt för Stockholmsregionen sedan början av 1960-talet. Då var det en plats med 260 invånare, åkrar och skog. Namnet Flemingsberg kommer från Flemingsbergs gård uppförd på 1790-talet. På 60-talet beslöts att det nya centralsjukhuset för Södertörn skulle uppföras i Flemingsberg, som då var i utkanten av Stockholm. Genom åren har det sedan dess gjorts stora offentliga investeringar i området. I anslutning till sjukhuset planerades och byggdes två större bostadsområden och därefter har det tillkommit lokaler för högre utbildning, forskning och rättsväsende. Till skillnad från många andra större orter i Sverige finns Flemingsberg för att dess tillkomst planerats utifrån ett regionalt behov av ytterligare sjukvård och högre utbildning.

Inom gångavstånd från Flemingsbergs station finns ca 15 000 arbetstillfällen, ca 17 000 studenter och ca 15 000 boende. Inom kort kommer dessa bli betydligt fler då stora investeringar pågår med tusentals nya bostäder och nya lokaler för utbildning, forskning, sjukvård, sport, kultur och handel.

Med denna utveckling befäster Flemingsberg sin nya roll i regionen. Ett splittrat område i två kommuner blir alltmer en sammanhållen regional stadskärna. Miljonprogramsområden, stora offentliga institutioner, industriområden och villabebyggelse blir alltmer en urban mötesplats i södra Stockholm och ett centrum för högre utbildning, forskning, innovationer och kreativitet. Här finns möjlighet att ta tillvara mångfalden och utveckla en ny regional arena för kulturlivet. Här växer en målpunkt av lokal, regional, nationell och internationell betydelse fram.

Platsens potential

Genom att vidareutveckla en motor för kunskapsintensivt näringsliv och ett centrum för högre utbildning i södra Stockholm finns förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling i hela Stockholmsregionen. Här finns stora obebyggda områden och förutsättningar att utveckla tusentals nya arbetstillfällen, bostäder och studieplatser i en tät stadsmiljö. I nära omland både attraktiva villaområden och orörd natur.

Med kommande Tvärförbindelse Södertörn får stadskärnan även en mycket bra tillgänglighet för övriga transportmedel än spårbunden trafik. Flemingsberg kommer då ligga i korsningen mellan väg 226/Huddingevägen och väg 259/kommande Tvärförbindelse Södertörn.

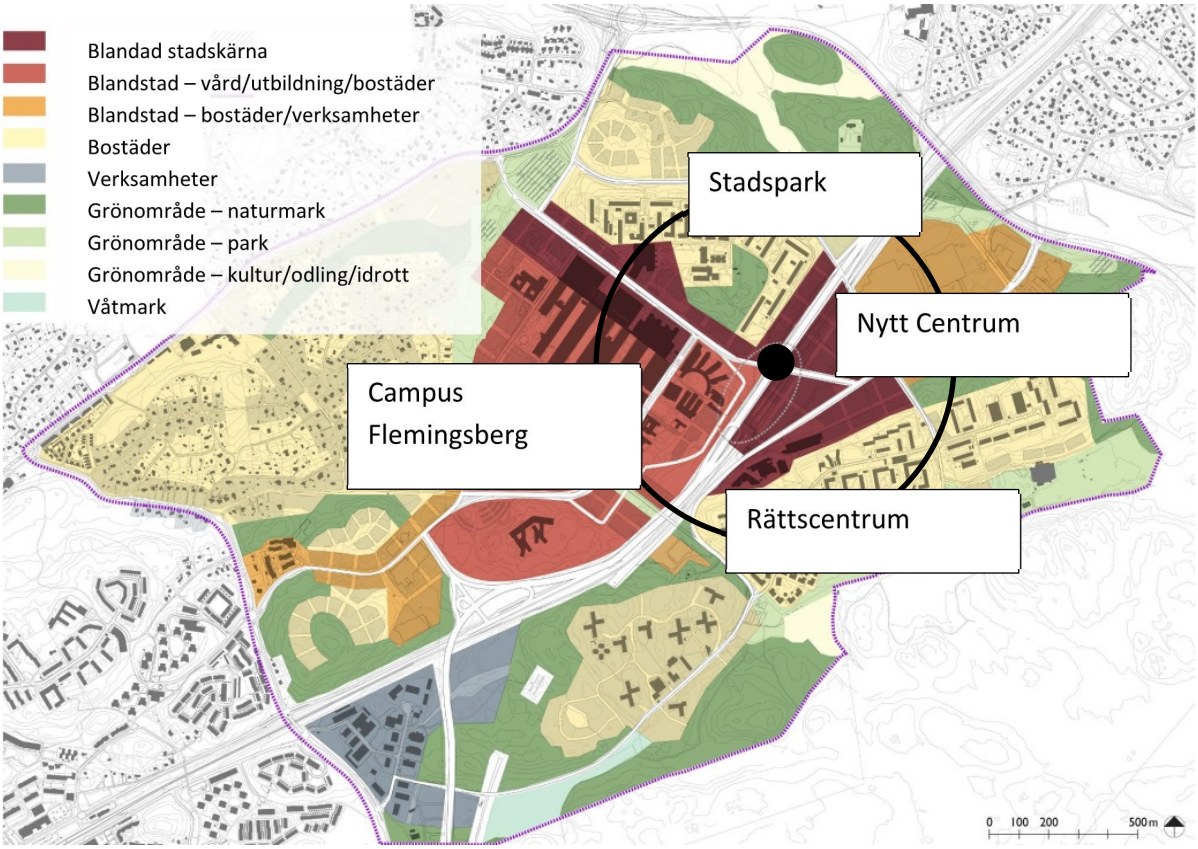
Med nya förbindelser på tvären finns en potential att utveckla ett centrum för hållbart resande i Flemingsberg. En möjlighet för ca 600 000 invånare i södra Stockholm att snabbt kunna byta mellan olika färdmedel och nå stora delar av Mälardalsregionen och städer i Östergötland. Flemingsberg är en av de platser i Stockholmsregionen som genom Citybanan fått ökad tillgänglighet med kollektiva färdmedel. Inom ytterligare några år ökar dagens tillgänglighet med tåg till övriga regionen genom nytt trafikeringsupplägg för regionaltågen. Studier visar att dagens 25 000 resenärer vid Flemingsbergs station väntas öka till cirka 100 000 resenärer per dygn år 2050. Med ett förändrat linjenät för bussar samt stopp för fjärrtåg och/eller framtidens höghastighetståg skulle det kunna utvecklas ytterligare.

Den regionala stadskärnans innehåll

Flemingsberg är en av de största målpunkterna söder om innerstaden. Här finns byggnader fyllda med samhällsuppgifter av regional betydelse. Platsen är även en del av Life Science stråket Uppsala-Hagastaden-Flemingsberg-Södertälje-Strängnäs.

I området närmast Flemingsbergs station finns den regionala stadskärnans motor med Campus Flemingsberg, Flemingsbergs station och rättscentrum. Campus Flemingsberg är ett mångvetenskapligt universitetsområde med högre utbildning inom fem lärosäten, forskning och ett universitetssjukhus inom gångavstånd. Inom rättscentrum för södra Stockholm finns bland annat Stödertörns tingsrätt och basen för polisområde Stockholm syd. I stadskärnans mitt planeras för utveckling av ett nytt resecentrum och ett nytt stadscentrum. En regional mötesplats med ett brett utbud av handel, kultur, nöje, sport, hotell, konferens och restauranger. I den täta och urbana miljön finns det också plats för kontor, bostäder, offentliga mötesplatser och grönska.

Området med stadskärnans motor är markerat med en svart ring nedan. Detta område tillsammans med områdena inom gångavstånd utgör det område vi här benämner den regionala stadskärnan Flemingsberg, ibland förkortat till bara Flemingsberg.

Källa: Markanvändningskarta i samrådsversion till fördjupad översiktsplan för Flemingsberg (2009)

Inom gångavstånd från de mest centrala delarna finns plats för ett varierat utbud av bostäder, universitetssjukhus, plats för ett kunskapsintensivt näringsliv samt ytterligare utbildning och forskning. Här finns flera områden med boende i flerfamiljshus, ett stort antal studentlägenheter, flera lokala centrum och olika typer av mötesplatser. För att skapa tillgänglighet till kärnans mest centrala delar är en utbyggnation av attraktiva och trygga stråk för gång och cykel viktiga inom detta område.

I den regionala stadskärnans nära omland, inom cykelavstånd, finns flera verksamhetsområden som ger möjlighet till företagsexpansion och nyföretagande. Här finns möjlighet till innovationspark och täta arbetsplatsområden med koppling till verksamheterna i kärnans kärna. Inom cykelavstånd finns även större sammanhängande villaområden och orörd natur. Här finns en stor potential till ytterligare bostäder inom både Riksten, centrala Tullinge, Vistaberg och inom en ny stadsdel i Glömstadalen. Den nya stadsdelen kommer att utvecklas samtidigt som Spårväg syd byggs och kommer vara koncentrerad invid spårvägens nya hållplatser. I Flemingsbergs nära omland finns även plats för verksamheter av mer varierad karaktär.

En unik samverkan utöver det vanliga

Inom universitetsområdet, en miljö med fem akademier och verksamheten vid Karolinska universitetsjukhuset, har det skapats en i det närmaste unik vetenskaplig miljö. Här sker en välutvecklad samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig verksamhet. För att främja detta samarbete finns Stiftelsen Flemingsberg science. Stiftelsens strategi är att identifiera värdeskapande samverkansmöjligheter i skärningspunkten mellan akademi, näringsliv och samhälle och gå i bräschen för utvecklingen av dessa. Stiftelsens fokusområden är samverkan inom Cellterapi, Mångfald och hälsa samt Teknik för ett hälsosamt åldrande.

I Flemingsberg finns en potential att komplettera det etablerade klustret inom Life Science med ytterligare kluster. Här finns till exempel ett begynnande och växande kluster inom rättsväsende med samverkan mellan olika parter. Vidare finns goda förutsättningar för kluster inom till exempel kultur och hållbar samhällsutveckling.

Inom bostadsområdet i Flemingsberg finns ett etablerat samarbete kallat Tillsammans för Flemingsberg för att ge ökad stolthet och ägandeskap till platsens invånare. Ett nära samarbete mellan Huddinge kommun, fastighetsägare, civilsamhälle och invånarna.

Trender som stärker

Vid utvecklingsprogrammets antagande finns ett antal trender som stärker Flemingsbergs utvecklingskraft.

Global konkurrens, digitalisering och internationell tillgänglighet

Stockholmsregionen utgör en globalt intressant tillväxtmiljö för utveckling och förnyelse av kunskapsintensiva verksamheter. Som innovationscenter med forskning och högre utbildning är Flemingsberg en betydelsefull miljö med stor regional, nationell och internationell utvecklingspotential.

En allt mer sammanhållen världsekonomi innebär fler samarbetsmöjligheter, men också ökad konkurrens. Globaliseringen skärper kraven på innovation och förnyelseförmåga. Det berör alla typer av verksamheter såsom vård, utbildning, forskning och annan kunskapsintensiv tjänsteproduktion. För Flemingsberg innebär den snabba automatiseringen och digitaliseringen stora förändringar. Interaktionen mellan människor har förändrats dramatiskt och idag har en stor del av världens befolkning tillgång till internet. Hinder för fysiska möten kan i allt större utsträckning kompenseras med elektroniska kontakter.

Fortsatt urbanisering

Urbanisering är en stark trend, över hälften av världens befolkning bor i urbana områden eller städer. År 2050 väntas andelen ha stigit till 70 procent. Stockholmsregionen växer snabbt och fram till 2050 beräknas regionen få 1,1 miljon fler invånare. En snabb och hållbar tillväxt inom Stockholmsregionen förutsätter att bostäder och lokaler kan byggas även utanför den centrala regionkärnan utan att bebyggelsen sprids ut. Här har de regionala stadskärnorna en viktig funktion med dess höga

koncentration av bostäder och verksamheter. En kollektivtrafiknära och transportsnål bebyggelseutveckling ger förutsättningar för en hållbar utveckling som möter klimatutmaningen.

På Södertörn finns idag ca 470 000 invånare. Om Södertörn var ett eget län skulle det vara det fjärde största länet i Sverige och haft den fjärde största befolkningstillväxten 2015. Södertörn har en snabbare företagstillväxt än Stockholms län som helhet. För Flemingsberg som är centrum i södra Stockholm för viktiga samhällsfunktioner såsom rättsväsende, högre utbildning och sjukvård innebär det en fortsatt stark tillväxt inom dessa sektorer i takt med en växande befolkning i södra Stockholm.

Östra Mellansverige integreras

Länen i östra Mellansverige - Stockholm, Uppsala, Gävleborg, Västmanland, Örebro, Södermanland och Östergötland - utgör i flera avseenden en sammanhängande enhet med en ledande roll för hela landets utveckling och internationella konkurrenskraft. Den storregionala arbetspendlingen ökar genom allt tätare och snabbare trafik.

Flemingsberg är en målpunkt för pendlare från östra Mellansverige och kommer alltmer att integreras i storregionen. Med befintlig och ny planerad infrastruktur i Flemingsberg kommer ett nav att skapas för kollektivtrafiken med storregional uppkoppling. Med undantag för centrala regionkärnan visar restidsprognoser att Flemingsberg kommer vara en av de mest tillgängliga platserna i regionen med kollektiva färdmedel år 2050.

En utvecklad kontorsmarknad i Stockholmsregionen

Merparten av det kunskapsintensiva näringslivet har sin tyngdpunkt i regionens centrala delar med Stockholms innerstad, Solna och Sundbyberg och norra delar med Kista. Detta innebär för en stor del av Stockholms befolkning dagligen långa resor och en ineffektiv kontorsmarknad. Därför börjar allt fler företag etablera ett satelitkontor inom den regionhalva där de inte redan finns representerade. Då det finns ett behov av att snabbt och enkelt kunna ta sig mellan kontoren behöver de vara placerade på platser med mycket god tillgänglighet mellan sig. Detta är en trend som gynnar Flemingsberg till att utvecklas som ett nytt kontorsområde.

Utmaningar att hantera

Vid utvecklingsprogrammets antagande finns även ett antal större utmaningar som behöver hantera i det fortsatta arbetet.

Stärka platsens attraktion som etableringsort och bostadsort

Flemingsbergs attraktion som etableringsort behöver stärkas för att Flemingsberg ska bli ett konkurrenskraftigt alternativ för privata företag som söker nya lokaler och för nystartade företag i södra Stockholm. Att utveckla ett kontorsområde i Flemingsberg är viktigt för att på sikt skapa förutsättningar för en region i social balans. Där det finns möjligheter till kunskapsintensiva arbetstillfällen utan långa restider för invånare i södra Stockholm.

Platsen behöver även bli attraktiv som bostadsort med ett varierat utbud av bostäder. Det är en viktig förutsättning för att skapa underlag för ett utbud i stadskärnan som fungerar hela dygnet och hela året.

Studier visar att närhet till urbana kvaliteter är viktigt för att stärka en plats attraktivitet som bostads- och etableringsort för kontor. Idag saknas ett centrum med utbud av kultur, handel och service som gör platsen attraktivt för boende, verksamma, studerande och besökare. Ett centrum med en fungerande kvällsekonomi.

Tydliggöra platsens identitet

För många i Stockholmsregionen är Flemingsberg relativt okänt. Platsen saknar idag en tydlig egen identitet. I samband med den fortsatta utvecklingen är det därför viktigt att stärka, tydliggöra och kommunicera Flemingsbergs identitet som en innovativ och dynamisk plats. En plats med närhet mellan akademi, offentlig verksamhet, näringsliv och civilsamhälle. En plats där mötesplatser i en inspirerande miljö leder till nya tankar, idéer och perspektiv. En mångvetenskaplig, mångkulturell och internationell plats med goda förbindelser till både centrala Stockholm och Mälardalen.

Överbrygga platsens barriärer

För att utveckla en långsiktigt hållbar stadskärna finns även ett behov av att överbrygga såväl fysiska som sociala barriärer både inom stadskärnan och mellan stadskärnan och dess omland. Idag utgör större vägar och järnvägen fysiska barriärer som gör det svårt för fotgängare att passera centrala delar. Det finns även stora sociala barriärer mellan boende och verksamma inom stadskärnan samt mellan invånare inom kärnan och i dess omland. Det saknas gemensamma mötesplatser samt ett samlande centrum dit alla har en anledning att ta sig.

Andra utmaningar i den fysiska miljön är svår topografi, buller, brist på parkeringar, en storskalighet i befintliga institutionernas byggnader samt avsaknad av vattenytor.

Stärka tillgängligheten till andra regionala stadskärnor

En förutsättning för att kunna utveckla ett kunskapsintensivt näringsliv i Flemingsberg och på sikt skapa förutsättning för en region i social balans är att kommunikationerna med både bil och kollektivtrafik är mycket goda till regionens övriga delar. Detta förstärks av att det i Flemingsberg finns viktiga samhällsfunktioner som måste nås av en stor mängd invånare i hela södra Stockholm.

De radiella förbindelserna är goda och kommer bli bättre. Däremot saknas kapacitetsstarka tvärförbindelser. Det är därför viktigt att i den fortsätta utvecklingen stärka Flemingsbergs tillgänglighet till båda länshalvorna med tvärförbindelser. Att Tvärförbindelse Södertörn, Spårväg syd och regionala cykelstråk på tvären byggs. Att det skapas förutsättningar för en prioriterad och kapacitetsstark busstrafik mellan de regionala stadskärnorna.

§ 140
Antagande av utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg
TRN 2017-0073

Ärendebeskrivning

Förslaget till förnyat Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från landstingets Tillväxt- och regionplane-, Trafik- och Kulturförvaltningen, Flemingsbergs Science samt Huddinge och Botkyrka kommun. Ärendet har tilldelats Tillväxt- och regionplaneförvaltningen som har genomfört en intern remiss inom landstinget vilken sammanställts i ett PM till Huddinge kommun. Ett slutgiltigt förslag har därefter sammanställts och godkänts av den Politiska styrgruppen Flemingsberg. Ärendet kommer också att behandlas i kommunfullmäktige i Huddinge och Botkyrka kommun. Ärendet har beretts i samråd med Trafikförvaltningen, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Kulturförvaltningen, KS Huddinge och Landstingsarkivet.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande den 23 oktober 2017.
Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg, Mars 2018.

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Tillväxt- och regionplanenämndens beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att godkänna det bifogade utvecklingsprogrammet för den regionala stadskärnan Flemingsberg 2050.

att Tillväxt- och regionplanenämnden föreslår Landstingsstyrelsen att anta programmet och skicka det till Landstingsfullmäktige för anmälan.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-10-23

TRN 2017-0073

Handläggare:
Matts Lindman

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Antagande av Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg

Ärendebeskrivning

Förslaget till förnyat Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från landstingets Tillväxt- och regionplane-, Trafik- och Kulturförvaltningen, Flemingsbergs Science samt Huddinge och Botkyrka kommun.
Ärendet har tilldelats Tillväxt- och regionplaneförvaltningen som har genomfört en intern remiss inom landstinget vilken sammanställts i ett PM till Huddinge kommun. Ett slutgiltigt förslag har därefter sammanställts och godkänts av den Politiska styrgruppen Flemingsberg. Ärendet kommer också att behandlas i kommunfullmäktige i Huddinge och Botkyrka kommun.

Ärendet har beretts i samråd med Trafikförvaltningen, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Kulturförvaltningen, KS Huddinge och Landstingsarkivet.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande den 23 oktober 2017.
Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg, Mars 2018.

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås

att godkänna det bifogade utvecklingsprogrammet för den regionala stadskärnan Flemingsberg 2050.

att Tillväxt- och regionplanenämnden föreslår Landstingsstyrelsen att anta programmet och skicka det till Landstingsfullmäktige för anmälan.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Syftet med dokumentet är att ge tydliga planeringsförutsättningar för en fortsatt utveckling av Flemingsberg. En utveckling som kommer genomföras av ett stort antal aktörer. Utvecklingsprogrammet ska ge en visionsbild av den regionala stadskärnan Flemingsberg år 2050 och hur vägen dit ser ut. Målen och strategierna skapar ramar för prioriteringar i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen anser att Utvecklingsprogrammet genom sin höga grad av samstämmighet avseende strategier och mål skapar goda förutsättningarna till ett väl fungerande samarbete mellan berörda parter för utvecklingen av den regionala kärnan Flemingsberg. Den regionala stadskärnan Flemingsberg ska fortsätta utvecklas till en konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvalitéer och därmed bidra till att Stockholm blir Europas mest attraktiva storstadsregion

Bakgrund

För tio år sedan beslutade Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting om ett gemensamt utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg. Utvecklingen i Flemingsberg har nu gått in i en ny och snabbare utvecklingsfas med stora investeringar i bostadsbyggande, forskning, utbildning, handel, näringsliv och infrastruktur.

För att på en övergripande nivå samordna utvecklingen i den regionala stadskärnan Flemingsberg finns en politisk styrgrupp med representanter från Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting som tagit initiativ till ett förnyat utvecklingsprogram för att bättre möta morgondagens utveckling.

Förslaget till Utvecklingsprogram har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från landstingets Tillväxt- och regionplane-, Trafik- och Kulturförvaltningen, Flemingsbergs Science samt Huddinge och Botkyrka kommun. I december 2016 genomfördes dessutom en workshop med drygt ett 80-tal strategiska aktörer från Flemingsberg för att bidra till förslaget.

Förslaget till ett nytt utvecklingsprogram har varit ute på remiss hos 82 intressenter och 23 svar har inkommit.

Efter remissperioden som var mellan 20 juni - 15 september 2017 har en uppdaterad version av Utvecklingsprogrammet utarbetats som sedan har behandlats och godkänts i den politiska styrgruppen.

Överväganden
Utgångspunkten i den regionala utvecklingsplanen är att de regionala stadskärnorna utgör internationella, nationella, regionala och delregionala målpunkter genom sitt läge och sin särskilt höga, regionala tillgänglighet som knutpunkter i transportsystemet. De har var för sig olika förutsättningar för att attrahera olika branscher, samt komplettera varandra och den centrala regionkärnan. Flerkärnigheten ger goda möjligheter till resurseffektiva infrastrukturlösningar, kortare pendlingstider och närhet till service och urbana kvaliteter. Flera av de regionala stadskärnorna ingår i ett övergripande stadsnätverk i östra Mellansverige. Innovativa och hållbara stadsbyggnadslösningar inom energi, klimat och social hållbarhet ska stärka regionens internationella konkurrenskraft på kort och lång sikt.

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till täta och sammanhängande stadsmiljöer. Det goda läget ska nyttjas för verksamheter med hög specialiseringsgrad eller stort regionalt upptagningsområde. Stadsmiljön ska vara mångsidig med verksamheter, bostäder, service, handel och kultur.

Den regionala stadskärnan Flemingsberg ska fortsätta utvecklas till en konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvalitéer och därmed bidra till att Stockholm blir Europas mest attraktiva storstadsregion. Stadskärnan har potential att bli ett av Stockholmsregionens största och viktigaste stadsutvecklingsområden. I Flemingsberg med nära omland finns utrymme att utveckla cirka 25 000 nya bostäder och 50 000 nya arbetstillfällen. I kärnans kärna finns möjlighet att utveckla ett nytt stadscentrum med service för mer är än 100 000 invånare. Geografiskt är detta ett område som sträcker sig över kommungränsen mellan Huddinge och Botkyrka.

Utvecklingsprogrammet stämmer överens med intentionerna i utställningsförslaget för RUFS 2050 där Flemingsberg är utpekad som regional stadskärna. Innehållet i Utvecklingsprogrammet ligger även väl i linje med pågående utvecklingsarbete inom ramen för handlingsprogram för regionala stadskärnor. Utvecklingsprogrammet beskriver en omfattande omvandling av ett stort geografiskt område, med höga ambitioner att skapa en välintegrerad, mångfunktionell och tät regional stadskärna.

Utvecklingsprogrammets intentioner utgör i flera avseenden en förebild för utvecklingsarbetet med en regional kärna.

Utvecklingsprogrammet tillsammans med de handlingsplaner som ska tas fram i partnerskap med berörda aktörer kommer att göra det tydligare vad som ska göras och vem som ansvarar. Förvaltningen anser att detta är ett bra sätt för genomförande.

Utvecklingsprogrammet bygger på ett samlat regionalt utvecklings-perspektiv som berör utöver landstingets roll som regionplaneorgan även framtidsfrågor inom landstingets ansvar för hälso-och sjukvård, kollektiv-trafik och kultur. Ärendet har på tjänstemannanivå beretts i ett samråd med landstingets Trafikförvaltning, Hälso- och sjukvårdsförvaltning, Kulturförvaltning, KS Huddinge och Landstingsarkivet. Förvaltningen föreslår därför att utvecklingsprogrammet ska godkännas av landstingsfullmäktige.

Sammanfattningsvis ser förvaltningen mycket positivt på Utvecklingsprogrammet och den höga graden av samstämmighet i inriktning avseende utmaningar, strategier och mål.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
För att nå mål och vision för Flemingsberg 2050 i enlighet med Utvecklingsprogrammet kan det komma att krävas ekonomiska åtaganden av berörda parter. Eventuella ekonomiska åtaganden från landstingets verksamheter kommer att tas beslut om inom ramen för landstingets ordinarie budgetprocess.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Matts Lindman
Regionplanerare